

tampoc per ferrocarril, i no està previst solucionar-ho. Encara que en les campanyes electorals tot són promeses –després incomplertes; no és d'estranyar, doncs, el menyspreu i la desconfiança cada vegada majors per la classe política– i que hi ha gent del terròs en càrrecs d'importància en conselleries de la Generalitat, les coses no han variat.

Però la decepció ha augmentat ara encara més amb l'aprovació inicial de l'Eix Transversal Ferroviari, que de Vic va a Girona, i no a Olot i Figueres, com estava previst inicialment i que seria el que la comarca necessitaria per al seu desenvolupament; així ho han entès i demanat els consells comarcals d'Osona, la Garrotxa i l'Alt Empordà. La drecera natural des de la frontera al centre de Catalunya és l'eix Figueres-Olot-Vic, com ara es posa de manifest amb el túnel de Bracons, que ha motivat mesures per evitar el flux de camions que des de diverses parts de la península van cap a la frontera, sense tenir fetes les variants d'Olot i les Preses –tot i les corresponents promeses–, la qual cosa fa impossible absorbir tot aquest trànsit. La sensibilitat dels polítics cap a les necessitats d'algunes comarques és mínima, i l'incompliment dels terminis anunciats és *zapateresca*, adjectiu ben viu encara que inexistent.

Ponts que van per llarg És sorprenent el volum d'estudis generats a l'entorn dels corredors ecològics, les anelles verdes i la protecció de ribes fluvials a la zona del Gironès. Darrerament, la *verdocràcia* i la *cucafilia* estan tan en voga que és difícil trobar un projecte més gros que un embornal al carrer que no vagi acompanyat d'una tesi de contingut sostenible (imprès en insostenible paper ecològic, naturalment).

Sorpren –insisteixo– tant d'interès per la fauna i la flora mentre els humans hem de fer voltes i més voltes en vehicles contaminants per anar de Sant Gregori a Aiguaviva o de Celrà a Cervià de Ter, per posar dos exemples d'incomunicació viària a la comarca.

«Ben mirat, hi ha molts pocs ponts sobre el riu Ter. Dies passats hi va haver un accident entre Sant Jordi i Flaça perquè uns motoristes van voler passar pel dret, aprofitant la via del tren. Si anem a l'altre costat de Girona no trobem cap pont fins a Bonmatí. La gent de Salt i de Bescanó han de fer una gran volta per anar a Sant Gregori, que en línia recta cau a quatre passes», escrivia Pep Collelldemont al *Punt...* el febrer de 1980.

Han passat gairebé 30 anys des de l'escrit d'en Pep –si hem de comptar des del primer que en va parlar públicament, ens remuntaríem als anys 20– i així estem: esperant que el projecte de remodelació de l'N-141, «la carretera de la vergonya», més o menys esbossat des del juny de 2006, es comenci a moure. Com tants d'altres que van a pas... de cuca.

Vil·la romana a Vilablareix Amb la de vegades que havíem anat –amb familiars o amics– a treure el nas a l'esplanada de davant l'església de Vilablareix, per l'aplec de Sant Roc, i ara resulta que teníem sota els nostres peus una vil·la romana per estrenar, arqueològicament parlant, és clar. El bon fer dels arqueòlegs del projecte Gerunda, impulsat per la UdG, hi ha posat al descobert unes restes d'un establiment agrícola que funcionà del s. I aC al s. IV dC. Esperem que noves troballes com aquesta vagin completant el mapa d'establiments d'aquells segles a la zona del Gironès, i que obres de tanta envergadura com les que s'estan portant a terme (TAV, MAT) aportin pistes sobre nous jaciments. Perquè, amb el que arribaran a gratar, és estadísticament molt probable que es trobin amb algun poblat ibèric o una vil·la romana tan important com la de Bell-lloc del Pla. El temps ho dirà. Si continuen les llevantades rebentant passejos marítims i el sol i platja s'ensorren, haurem d'oferir alguna cosa més sòlida als visitants, no? I què més sòlid que les restes arqueològiques, que han aguantat tants aplecs?

XAVIER ABRIL

XAVIER PI

Aniversari del Consell Comarcal

L'any 2008 vàrem poder celebrar el trentè aniversari del reconeixement oficial de la comarca del Pla de l'Estany.

Durant aquesta trentena d'anys, els pladestanyencs hem gaudit de tots els avantatges que suposa tenir comarca pròpia: passem la ITV del cotxe a Celrà o a Olot; quan patim problemes de salut, no tenim cap hospital comarcal que no sigui una clínica privada i/o concertada, i ens cal anar al Trueta; els judicis se celebren als jutjats de Girona, on també hem hagut d'anar durant dècades si volíem inscriure un terreny al Registre de la Propietat; els gestors han d'anar a Girona per tractar amb Hisenda o renovar el passaport o el carnet de conduir; si es vol estudiar segons quin tipus de batxillerat, cap al Gironès o la Garrotxa... Fins i tot empreses tan sòlides com Gas Natural no tenen cap seu a la comarca. Per sort, sempre hem pogut pagar els impostos a Banyoles. Quina comarca més bufona, retalladeta i plena de continguts que tenim!

...i amb vot i poca veu Hi ha un poema potent de Pedro Salinas en el qual, entre moltes altres imatges, hi llegim: «Y a un mapa distante ¿quién / le tiene lástima? Lástima / da una pompa de jabón / irisada, que se quiebra; / o en la arena de la playa / un crujido, un caracol / roto / sin querer, con la pisada / [...] Pero a esa altura tan alta [...] / invisibles se le vuelven / al mundo delgadas gracias.»

Quan es parla de la distància insalvable que separa les administracions dels ciutadans, em vénen al cap aquests versos. I només a la llum dels versos –aquests i els següents– puc assimilar –però no entendre– la negativa sistemàtica a soterrar la MAT tot i les peticions sòlides i argumentades dels municipis afectats, la decisió contundent i poc lucrativa per als pagesos de picolar el paisatge per fer-hi passar l'AVE. Tindrè la mateixa sensació amb el PDU? La Generalitat va aprovar inicialment el Pla director urbanístic del Pla de l'Estany, i la Comissió d'Urbanisme de Girona ho va fer el 10 de desembre.

Els ajuntaments encara no n'han pogut dir res; i molt menys els ciutadans. Es tornaran a trossejar, partir, picolar, retallar, esmicolar els interessos particulars en funció d'un interès públic i d'unes empreses privades sense que els trossejats, partits –i *doblaos*–, picolats, retallats, esmicolats puguin fer altra cosa que alçar una miqueta la veu allà on els deixen?

La torna Quan li explico això al meu nebot, ell em contesta, optimista, que cal confiar en les administracions: «Guaita quin Auditori musical tan bufó i acústic que ens varen estrenar l'últim sant Martíà!».

L'hi accepto, tot recordant que és responsabilitat de l'administració més propera, l'Ajuntament. Però ell hi insisteix: «I el nou dispensari de Cornellà del Terri? I el nou CAP de Palol de Revardit? Què me'n dius, eh?». Sí, té raó el meu nebot: són necessaris per curar-nos de tants d'espants.

L'enèsima crisi del Ripollès

La peculiar configuració socioeconòmica del Ripollès ha fet que els darrers trenta anys hagi esdevingut un territori especialment sensible a les diferents crisis econòmiques que s'han anat succeint. Només cal fer un repàs a les hemeroteques per constatar-ho. Fins i tot hi va haver un temps que, per a molta gent, el Ripollès era sinònim de conflictivitat laboral. L'actual crisi no representa cap excepció. L'empresa tradicionalment capdavantera d'aquesta petita i mal comunicada comarca de muntanya, la forja Comforsa, ha enviat tots els seus treballadors a l'atur temporal a causa de la manca de demandes. La por plana novament entre la seva plantilla, que ha anat minvant en cada crisi, i les pregàries s'adrecen al seu actual propietari, el Govern de la Generalitat de Catalunya, perquè hi faci inversions i no la privatitzi. Una altra de les empreses històriques, Tallers Casals (la dels trepants), ha reduït la seva plantilla a una presència testimonial, com a pas previ al –gairebé segur– tancament definitiu.

Un pedaç de neu Si el sector industrial trontolla per la fredor de les pèssimes xifres econòmiques, el sector turístic aquest hivern ha experimentat una revifada gràcies a la fredor meteorològica i la neu que l'acompanya. Feia molts anys que les pistes d'esquí de Vallter i Vall de Núria no disposaven de tanta abundància de neu a causa de les precipitacions, i a més amb unes temperatures sobrada-

JOAN COMALAT